

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Історичний факультет
Кафедра історії світового українознавства
Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана

Володимир ПАСЬКО

« 30 » _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ СТУДІЙ

для студентів

галузі знань 10 - Природничі науки
спеціальності 106 - Географія
освітнього рівня Бакалавр
освітньої програми Урбаністика та міське планування
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладачі: **Горбань Тетяна Юріївна**, д. п. н., професор кафедри історії світового українознавства
Запотоцький Сергій Петрович, д. геогр. н., професор кафедри економічної та соціальної географії

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

КИЇВ – 2021

Розробники: **Горбань Тетяна Юріївна**, д. п. н., професор кафедри історії світового українознавства
Запотоцький Сергій Петрович, д. геогр. н., професор кафедри економічної та соціальної географії

Затверджено «17» червня 2021 р.

Завідувач кафедри економічної та соціальної географії
М.О.Б. проф. Костянтин МЕЗЕНЦЕВ

Протокол № 15 від «17» червня 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією географічного факультету
Протокол № 6 від «30» серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії Н.М. доц. Наталія КОРОГОДА

« 30 » 08 2021 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – дати студентам знання про історію університетської освіти, основні етапи діяльності Київського університету загалом та географічного факультету зокрема, сприяти адаптації першокурсників до навчання в університеті, формувати у студентів здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати:

- 1.1 основні історичні передумови формування університетської освіти у світі;
- 1.2 основні етапи та особливості розвитку освітніх процесів на українських землях;
- 1.3 Володіти елементарними навичками наукового дослідження та управління інформацією; критичного ставлення та прогнозування стосовно політичних, економічних, культурних подій та явищ

2. Вміти:

- 2.1 охарактеризувати особливості впливу світових університетських традицій на формування української освітньої системи;
- 2.2 розуміти суть історичних процесів, які впливали на розвиток університетської освіти на українських землях;

3. *Володіти елементарними навичками* формування самостійних висновків щодо освітніх процесів у світі, в Україні та у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка у різні хронологічні періоди, застосовувати на практиці знання, отримані в процесі навчання.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Ознайомлення з першоджерелами класичної освіти та її традиціями. Висвітлення особливостей західноєвропейської університетської освіти на різних етапах історичного розвитку від давнини до сучасності. Характеристика еволюції вітчизняної вищої освіти, становлення і функціонування університетів на українських землях. Історичний огляд процесу заснування та подальшої науково-педагогічної діяльності університету в Києві (XIX – XXI ст.). Аналіз сучасного становища КНУ імені Тараса Шевченка та географічного факультету на фоні світових тенденцій у сфері вищої освіти.

4. Завдання (навчальні цілі):

1. Знати та розуміти предметну область та розуміти професійну діяльність у сфері географії (ЗК2).

2. Вміти спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 3).

3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 7).

4. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, члена університетської спільноти, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 11).

5. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства та університетської спільноти, на основі розуміння історії та закономірностей розвитку Університету, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,

використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 12).

6. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів (СК 1).

7. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства (СК 2).

8. Здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах (СК 11).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 комунікація)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати			
1.1.	Першоджерела класичної освіти, зміст найважливіших категорій та визначень з історії розвитку вищої освіти в Європі від давнини до сучасності	<i>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</i>	<i>Тематична контрольна робота, виконання практичних робіт, залік</i>	10
1.2.	Особливості становлення і розвитку вищої освіти на українських землях			10
1.3.	Історію Київського національного університету імені Тараса Шевченка			10
1.4.	Особливості становлення і розвитку вищої географічної освіти на українських землях			10
1.5.	Історію географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка			10
	Вміти			
2.1.	Визначати сутність світових трансформацій в сфері вищої освіти на сучасному етапі	<i>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</i>	<i>Тематична контрольна робота, виконання практичних робіт, залік</i>	10
2.2.	Робити порівняльний аналіз розвитку університетської освіти в Європі та в Україні			10
2.3.	Визначати сутність світових трансформацій в сфері вищої географічної освіти на сучасному етапі			10
2.4.	Робити порівняльний аналіз розвитку географічної освіти в Європі та в Україні			10
	Комунікація			
3.	Представляти результати наукового пошуку у формі доповідей з використанням сучасних технологій, коректно вести дискусію.	<i>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</i>	<i>Виконання практичних робіт, дискусії</i>	5
	автономність та відповідальність:			

4.	Самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу з різних джерел; самостійно вирішувати комплексні завдання, що поставлені в індивідуальних роботах; самостійно приймати та обґрунтовувати власні рішення.	Самостійна робота, практичне заняття	Виконання практичних робіт, дискусії	5
----	--	--------------------------------------	--------------------------------------	---

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3	4
1. P02. Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ			+	+	+	+	+	+	+		
2. P05. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук	+	+	+	+	+		+	+			
3. P10. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні		+	+							+	+
4. P11. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схеми формування оцінки.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні така:

- результати навчання – **1.1 – 1.5 (знання)** – до 10% за кожен;
- результати навчання – **2.1-2.4 (вміння)** - до 10% за кожен;
- результати навчання – **3 (комунікація)** - до 5%;
- результати навчання – **4 (автономність та відповідальність)** - до 5%.

7.1 Форми оцінювання студентів:

7.1 Форми оцінювання студентів:

Семестрове оцінювання:

1. *Конспект першоджерел: максимально 10 балів*
2. *Практичні заняття: максимально 20 балів*
3. *Презентація самостійного дослідження: максимально 10 балів;*
4. *Письмова контрольна робота: (по 40 тестових завдань, за кожне з яких студент може отримати 0,5 балів): максимально 20 балів.*

Умови допуску до заліку: рекомендований мінімум для допуску – 36 балів. Для студентів, які набрали сумарно меншу від 36 балів (*рекомендований мінімум*)

кількість, обов'язковою умовою для отримання допуску до заліку є написання рефератів по питанням пропущених чи недостатньо засвоєних тем.

Підсумкове оцінювання у формі заліку проводиться в письмовому форматі. Максимальна кількість балів під час складання заліку – 40, мінімальна кількість балів, що додаються до семестрових – 24 (60% максимальної кількості балів, відведених на залік).

Підсумкова оцінка з дисципліни складається із балів, набраних студентом за результатами семестрового контролю за першою та другою частинами і балів підсумкової контрольної роботи.

При розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) / залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна робота
1.	Тема 1. Першоджерела класичної освіти	1	1	
	Самостійна робота. Освіта в епоху еллінізму			6
2.	Тема 2. Особливості західноєвропейської освіти в період середньовіччя	1	1	
	Самостійна робота. Університетські коледжі: причини виникнення, специфіка діяльності.			6
3.	Тема 3. Розвиток класичних освітніх закладів в період Нового часу	1	1	
	Самостійна робота. Університети і єзуїтські академії: спільні риси та відмінності			6
4.	Тема 4. Історія вищої освіти на українських землях	1	1	
	Самостійна робота. Утворення та діяльність Острозької академії			6
5.	Тема 5. Заснування університету Св. Володимира в Києві та його діяльність у XIX – на початку XX ст.	1	1	
	Самостійна робота. Національні рухи і міжетнічні відносини у студентському середовищі в XIX ст.			6
6.	Тема 6. Київський університет в добу національно-визвольних змагань 1917 – 1921 рр. та за часів радянської влади	1	1	
	Самостійна робота. Київський університет в роки Другої світової війни			6

7.	Тема 7. Розвиток Київського університету в умовах державної незалежності України	2	2	
	Самостійна робота. Впровадження новітніх технологій в освітній процес			8
8.	Тема 8. Першоджерела класичної географічної освіти	1	1	
9.	Тема 9. Історія географічної освіти на українських землях	2	2	
10.	Тема 10. Історія географічних досліджень в Київському університеті.	2	2	
	Самостійна робота. Утворення та діяльність Українського географічного товариства			8
11.	Тема 11. Розвиток географічного факультету Київського університету в умовах державної незалежності України	2	2	
	Самостійна робота. Впровадження новітніх технологій в освітній процес на географічному факультеті			8
6	ВСЬОГО	15	15	60

Загальний обсяг 90 год., у тому числі:

Лекції – **15 год.**

Практичні заняття – **15 год**

Самостійна робота – **60 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Аніловська Г.Я., Марушко Н.С., Томаневич Л.М. Університетська освіта: Навч. посібник. Львів, 2010.
2. Географи Київського національного університету імені Тараса Шевченка: довідник / редкол.: Я.Б. Олійник та ін. Київ, 2018. 333 с.
3. З іменем святого Володимира: Київський університет у документах, матеріалах та спогадах сучасників. Упоряд. В. Короткий, В. Ульяновський. Київ, 1994.
4. Історія Київського університету: монографія: у 2 т. / Вербовий О.В., Мороз І.М., Даниленко О.В. та ін. Київ, 2019.
5. Кузьмінський А.І. Вступ до університетських студій: навч. посіб. для студ. унів. Черкаси, 2004.
6. Терентева Н.О. Вища (університетська) освіта: становлення і розвиток. Черкаси, 2005.

Додаткові:

1. Вища освіта України: ризики, сподівання, успіхи: монографія / М.Б. Євтух та ін. Київ, 2015.
2. Історія Київського університету: монографія / І.В. Верба, О.В. Вербовий, Т.Ю. Горбань та ін. К., 2014.
3. Історія університетської освіти: виникнення, становлення, розвиток. Збірник наукових праць молодих дослідників. Вип. 2. Житомир, 2013.
4. Запотоцький С. Соціальна роль університетів в умовах глобалізації // Матеріали зимової сесії Міжнародної Карпатської Школи «Захист вразливих

екосистем в умовах пандемії та зміни клімату». Косів: Наукове товариство імені Шевченка, 2021. С. 49-51.

5. Київський національний університет ім. Тараса Шевченка: шляхами успіху / ред. кол.: В.Скопенко, О.Третяк, Л.Губерський та ін. Київ, 2006.

6. Кругляк М.Е. Життя та побут студентства підросійської України другої половини ХІХ - початку ХХ ст.: монографія. Житомир, 2015.

7. Курляк І.Є. Загальний огляд історичного розвитку зарубіжної освіти (від стародавніх часів до ХХ століття): навч.-метод. посібник. Львів, 2000.

8. Микитась В. Давньоукраїнські студенти і професори. Київ, 1994.

9. Нариси з історії Університету святого Володимира / Колесник В.Ф., Казакевич Г.М., Могильний Л.П. та ін. Київ, 2009.

10. Патриляк І.К. Боровик М.А., Ляпіна О.В. Нариси з історії Київського університету: навч. посібн. для студ. іст. фак.-ту. Ніжин, 2009.

11. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти: монографія. Тернопіль, 2012.

12. Tvaronavičienė M., Shishkin A., Lukáč P., Illiashenko N. Zapotoskyi S. Sustainable economic growth and development of educational systems. Scientific Papers JOURNAL OF INTERNATIONAL STUDIES. Vol. 10, No 3, 2017. P. 285-292.